

אוקטובר 2020

נוהל ניתוב תיקי אכיפה בתחום הבטיחות בעבודה בענף הבנייה

לאחרונה פורסם על ידי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים "נוהל ניתוב תיקי אכיפה בתחום הבטיחות בעבודה בענף הבנייה". הנוהל עוסק בהפרות בטיחות הכלולות בתוספת השנייה לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011, ומגדיר את הכללים לניתוב התיקים מניהול במסגרת הליך מנהלי - לניהול במסגרת הליך פלילי.

בהתאם לאמור בנוהל, הגם שברירת המחדל במרבית המקרים בהפרות אלו הינה אכיפה בדרך של הליך מנהלי, קובע משרד העבודה כי במקרים מסוימים ישנה הצדקה לטיפול בהפרות האמורות דווקא במסגרת הליך פלילי.

בין העקרונות שנקבעו לניתוב ההפרה להליך פלילי:

1. חומרת העבירה/ות - למשל, במקרה בו ישנה אינדיקציה לשיטתיות ביחס לביצוע ההפרה ולהפרות סדרתיות (כמו למשל שתי הפרות או יותר של צו בטיחות במהלך תקופה של חמש שנים על ידי אותו מבצע בנייה; בנסיבות של הפרעה למפקח עבודה בעבודתו; באתר שבו הוטל צו האוסר לבצע עבודות באתר בשל ליקויים מרובים ובנוסף קיים חשד לביצוע עבירות מסוימות המנויות בנוהל; בשל צרוף סעיפי ליקויים המסכנים את שלומם ו/או בריאותם של אנשים במקום עבודה וכיוצא בזאת).

2. כאשר מתנהלת חקירה פלילית אחרת (אירוע אחר) כנגד אותו מפר ולא ניתן לנהל במקביל הליך אכיפה מנהלית מחשש לשיבוש החקירה.

3. כאשר במסגרת אותו אירוע מתקיים חשד כי בוצעה עבירה אחת שמסווגת במסגרת נוהל זה כעבירה שבגינה יש לנתב את התיק לחקירה פלילית, ובנוסף בוצעו הפרות נוספות שאותן ניתן לאכוף בדרך של הליך מנהלי, ינותב התיק כולו למסלול הפלילי.

[למען הסדר הטוב יצוין, כי ישנם בעלי תפקידים שהאכיפה בעניינם במסגרת החוק להגברת האכיפה יכולה להיעשות במסלול הפלילי בלבד].

לטעמנו, מצטרף נוהל זה למגמת ההחמרה בפיקוח ובאכיפה בתחום הבטיחות בעבודה.

מדו"ח פעילות מנהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית לחודשים ינואר-ספטמבר 2020 שפורסם בתחילת השבוע עולה, כי חלה עלייה של 43% במספר ביקורי הפיקוח והאכיפה וכן עלייה של 155% במספר צווי הבטיחות שהוטלו על אתרי בנייה לעומת השנה שעברה.

הדו"ח מזכיר שורה של צעדי אכיפה בהם נקט מנהל הבטיחות בחודשים האחרונים, דוגמת יחידת חקירות ייעודית שהוקמה במנהל הבטיחות לצד יחידת פל"ס ומחוזות המשטרה, גידול במספר ההודעות על כוונת עיצום כספי וקידום חקיקה בתחום.

עוד עולה מהדו"ח כי ענף הבנייה הוא הענף הבולט ביותר לרעה בהיקף התאונות, כשהסיבה המרכזית לתאונות היא נפילה מגובה (אמנם בהשוואה לנתוני התקופה המקבילה אשתקד נצפתה ירידה מסוימת במספר התאונות הקטלניות, אולם יש לשער שמדובר בהשפעות תקופת הקורונה).

גם בימים אלו מתקיימים מבצעי אכיפה מתוגברים וממוקדים באתרי בניה ובתעשייה, דוגמת המבצע לאכיפת תקנות בטיחות בעבודה בגובה כנגד חברות המבצעות התקנת מערכות סולאריות אשר עתיד להתקיים בהמשך השבוע.

אנו ממליצים לנקוט מראש באמצעים המתאימים בכדי לעמוד בדרישות הדין, לצמצם את החשיפה הפוטנציאלית של התאגיד ושל נושאי המשרה ומונהליו, ובראש ובראשונה לשמור על בטיחות וחיי העובדים.

ניתן לקרוא את הנוהל במלואו בלינק המצורף.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה ו/או הבהרה נוספת ככל שידרשו בנוגע להשלכות המשפטיות ו/או בנוגע ליישום האמור בעדכון זה.

עו"ד הילה שמעון, שותפה
hilas@gornitzky.com

עו"ד ארז הראל, שותף
harel@gornitzky.com

